

Tudi kulturne ustanove učiteljstva naj bi imele svoj sedež v »Učiteljskem domu«. Zato naj bi imel vsak banovinski učiteljski dom stalen šolski muzej, ki bi bil zvezan s stalno razstavo učil in učnih pripomočkov, ki se dobe za označbo cene in izvora. V Domu naj bi bila učiteljska knjižnica s čitalnico, ki bi bila opremljena z vso za učitelja potrebno strokovno literaturo ter pedagoško in mladinsko literaturo. Tudi sedež šolskih in mladinskih Matic in listov, ki naj se osnujejo v vsaki banovini ali za več skupaj, naj bi bil v Učiteljskem domu.

Delovanje upravnega in nadzornega odbora JUU, sekcije Ljubljana.

(Poročilo iz 2. seje, ki se je vršila 5. septembra v Ljubljani.)

Situacijsko in programatično poročilo predsedstva.

Predsednik tov. Dimnik pozdravi navzoče člane upravnega in nadzornega odbora prav iskreno, opraviči odsotnost tov. Mauriča, ki je nujno zadržan, in preide na dnevni red. V svojem nadaljnjem izvajanju želi, da bi vladala med člani iskrenost in tovarišstvo. Gledal bo, da se bo vodilo v organizaciji dobro gospodarstvo v mejah proračuna. Nujno je potrebno, da porazdelimo delo na posamezne funkcionarje in na odseke. O tem je že sklepalo predsedstvo samo in obvestilo člane s posebno okrožnico, na katero so pristali vsi člani.

V nadaljnjem svojem govoru poudarja, da je politična doba v organizaciji s sprejemom deklaracije prenehala že leta 1926. Pri vsem našem delovanju naj veljajo zgolj načelna stališča. Da je bila tedanja naša teza pravilna, nas potrjujejo vsi nadaljnji dogodki v državi.

Nato omenja deputacijo, ki se je zglasila 5. avgusta pri g. načelniku prosvetnega oddelka in mu tolmačila razne zadeve organizacije. Na željo g. načelnika je predsedstvo predložilo te zadeve tudi pismeno. Obsegale so: I. Nameščenja in premeščenja učiteljstva. II. Organizacija odseka za izvenšolsko delo. III. Referat kmetstvo in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva. IV. Vprašanje šolskih nadzornikov. V. Odešek šolskega rada. VI. Mesečnik »Prosveta«. VII. Stalna razstava učil in učnih pripomočkov. VIII. Podpora »Popotniku«. IX. Zdravilniško vodski tečaj. X. Stanarina, stanovanje in drva, zlasti učiteljic, poročenih z učitelji in šolskimi upravitelji. XI. Okrožnice prosvetnega oddelka. Sklepno stavi tov. predsednik predlog, naj se spomenica razmnoži in pošlje vsem sreskim društvom, kar je bilo sprejeto soglasno.

Za tem omenja zadnja učiteljska nameščenja in premeščenja. Imenoma navede zakonske pare Pibrovec z Jesenic, Sancin iz Mirne, Petje iz Sv. Jakoba i. dr. Vsi so bili sokolski delavci. V zadevi zaščite članstva je predsedstvo poslalo na pristojno mesto primeren dopis, na društva pa okrožnico z vprašalno polo.

Poročal je nadalje o korakih predsedstva glede pravne zaščite članstva: napredovanje učiteljstva, gospodinjški tečaj v Mali Loki, v katerega je bila sprejeta neka poštna uradnica, odklonjenih pa je bilo več učiteljic, dalje kontraktualni učitelji, učitelji iz Italije — njih zrelostni in usposobljenostni izpiti všteti let, sistematizacija mest in odstotki po skupinah.

Končno omeni še odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju. Za to slovesnost je naročilo predsedstvo srebrno palmovo vejo. Stroške bodo krila sreska društva sorazmerno svojemu članstvu. Pevski zbor porazi venec. Odobrita se obe deputaciji. Na vse ljubljanske in bližnje okoliške šole je predsedstvo razposlalo okrožnico in pozvalo članstvo, naj se udeleži sprejema v čim večjem številu.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 3663/726. in O. I. br. 24398/80 odobrenih pomožnih učil v zvezi s šolskim pouku.

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila.

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnatih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Cračiću, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrano.

Nadite otrokom pri nazornem pouku učiteljskega znanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zvest z dosegom ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbio šol v Dravski banovini vrši samo: Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Posebno poglavje tvori ustanavljanje le-tovišč in zdravilišč za učiteljstvo, v katerem pogledu bi lahko apelirali tudi na ministrstvo prosvete, ker zakon o narodnih šolah pravi, da bo ministrstvo prosvete pomagalo pri ustanavljanju in vzdrževanju domov za zdravljenje obolenih učiteljev.

Neobhodna nujnost pa je, da se najprej učiteljski domovi in imetje, ki je sedaj zasideno po erariju in drugih, ter da se fondi in ustanove iz učiteljskega denarja, predajo zopet učiteljskemu, da jih uporabi v smislu gornjega programa v socialne in kulturne svrhe.

Poročilo tov. predsednika navzoči člani odobre.

Poročilo tajnika o tekočih zadevah.

Tajnik tov. Kobal prečita predvsem zapisnik o konstituiranju upravnega in nadzornega odbora. Zapisnik navzoči odobre. Nato poroča o tekočih poslih pri organizaciji. Med njimi navaja: glavno skupščino in predloge, potrjenje pravil, poslovnik JUU, »Narodno Prosveto« in stalnega poročevalca, »Popotnik« in njegovega urednika, mladinski list »Jugoslovenec«, dalje združeno-knjigovodski tečaj v Ljubljani in pedagoški tečaj Pedagoške centrale v Mariboru, udeležbo organizacije pri proslavi stoletnice rojstva Fr. Levstika v Velikih Laščah in odkritje spomenika Miroslavu Vilharju v Planini, potem stanarino z učitelji in šolskimi upravitelji poročenih učiteljic, intervencijo za rešitev prošnje učiteljev in učiteljic, ki prosijo za upokojitvev in nakazilo akontacije, sprejem angleških in moravskih učiteljev in dopis pevskega odseka z banovinske skupščine. Končno prečita še dopis celjskega učiteljskega društva, ki zahteva z ozirom na dogodke na glavni skupščini »razsodišče za končno ureditev spora. Po stvarni debati predlaga tov. Voglar, naj smatra upravni odbor sekcije, da je celjska zadeva rešena.

Tajniško poročilo je bilo brez ugovora odobreno.

Blagajniško poročilo.

Tov. blagajnik poroča kratko o blagajniškem stanju in prosi odobritve nekaterih izdatkov, čemer navzoči pritrdijo.

Tov. predsednik opozarja na čl. 26. pravil in prosi nadzorni odbor, da sestavi za svoje poslovanje primeren poslovnik.

Poročilo urednika »Učit. Tovariša«.

Urednik tov. Skulj poudarja, da bo ostala smer lista ista kot doslej. Kakšen bo list, je mnogo odvisno tudi od dopisnikov in so-trudnikov. Skrbel bo, da bo list dostojno zastopal učiteljske interese. Določil se postopek pri honoriranju člankov.

Upravne zadeve.

Tov. predsednik ponovno opozarja člane na § 26. pravil in omenja okrožnico sekcije z dne 13. julija t. l. št. 36, ki so se z njo obvestili člani upravnega in nadzornega odbora o porazdelitvi dela med posamezne funkcionarje in med upravno osebje. Predlog o delitvi dela se soglasno sprejme.

Določitev in nominiranje odsekov.

Tov. predsednik se v svojih izvajanjih sklicuje na § 42 pravil in utemeljuje potrebo odsekov. Nato prečita listo posameznih odsekov, ki jo navzoči z malimi izpremembami odobre. Ustanove se: 1. Gospodarski svet; 2. šolskoupadni osek; 3. osek za narodno izobraževanje; 4. osek za obrtno in trgovsko nadaljevalne šole; 5. osek za kmetstvo in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo; 6. osek za šolski radio; 7. osek pevskega zbora; 8. osek za učiteljski naraščaj; 9. osek za šolsko zgodovino; 10. časnikarski osek; 11. osek za počitniške ekskurzije JUU.

Reorganizacija sreskih učiteljskih društev.

O tej poroča tov. tajnik in poudarja, da se mora izvršiti reorganizacija v smislu določil uradniškega zakona, v smislu novih pravil in izprememb, sprejetih na glavni skupščini. Sestavi je predlog, ki je iz njega razvidno, da ostane večina društev v dosedanjih sestavi, nekatera društva se pa morajo združiti, a druga zopet deliti. Predsedstvo sestavi okrožnico in jo pošlje vsem društvom, ki naj se ravnajo po njej.

Zdraviliški dom sekcije.

Predsednik tov. Dimnik poroča, da bi članstvo naše sekcije nujno potrebovalo primerno zdravilišče in okrevališče na morju. Sekcija ima priložnost, da jako ugoden stavbni prostor, ki je na lepem kraju in poceni na prodaj. Navzoči člani odobre akcijo in sklepe, naj vse nadaljnje pokrene gospodarski svet in stopi v zvezo tudi z Učiteljsko tiskarno. Zdraviliškim domom v Rogaški Slatini in stanovskimi gospodarskimi ustanovami.

Sklepe se soglasno, da se skliče seja širjega sosveta proti koncu oktobra ali v začetku novembra v Ljubljani.

Ker ni bilo samostojnih predlogov, zaključil tov. predsednik sejo.

Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani.

8. septembra 1931.

Ivan Dimnik, s. r., Josip Kobal, s. r., predsednik, tajnik.

Naše šole — amerikanske palače.

Je res značilno, kako se včasih stvari ujemajo. Naše učiteljstvo, o katerega uspešnem narodno-izobraževalnem in obče-kulturnem delu nihče ne dvomi, se je zbralo prav pretekli dni v Beogradu, da v kraljevi prestolici iznova začrta in utrdi smotre jugoslovenski državni šoli. Slovensko časopisje je zborovanju močne stanovske organizacije JUU sledilo z razumljivo pozornostjo in obveščalo javnost o poteku in zaključku impozantne in vsestransko dostojanstvene glavne skupščine. S simpatijami in priznanjem so bili pisani članki. Pa se je po zaključitvi skupščine pojavil v »Slovencu« uvodni članek izpod peresa starega šolnika, članek, ki pod geslom skromnosti govori o prerazkošnih novih šolskih stavbah.

Da je skromnost, varčnost in preprostost v dobi hude gospodarske krize in obsega denarnega položaja nad vse potrebna in priložljiva, je izven dvoma za vsakega trezno mislečega človeka. Solidnost na vseh koncih in krajih je lepo sredstvo k ublažitvi križev in težav, ki tarejo danes nas vse. Drugo pa je vprašanje, ali je res najnujnejše, najvažnejše in najpotrebnejše pričeti z zahtevano skromnostjo pri šolskih zgradbah in učiteljstvu. Osnovna šola je narodna šola, ki služi najširšim plastem naroda in ji je ravno iz tega vidika posvečati vso skrb in ji dati kar najboljše pogoje za vzgojo jugoslovenske mladine. Vsi odločilni činitelji se tega dejstva tudi zavedajo. Osnovna šola po slovenskem je razširila svoje delo do slehernega sela in koče, in leto za letom se dvigajo po Dravski banovini iz tal novi prosvetni hrami, ki pa se zde izkušnemu šolniku veliko preko mere, preko naših razmer in preko naših potreb. »Šola naj bo dovolj prostorna, higienska in svetla, amerikanske palače pa ni treba da bi bila,« pravi stari šolnik. Ali morda niso zgrajene naše šole v znamenju teh načel, ali se je morda z denarjem razsipavalo in po nepotrebem trošilo? Prepričani smo, da so vsi krajevni šolski odbori izdatke raje utesnili nego z njimi na široko šarili. Vsaka šola ima samo ono, kar se nujno rabi, kar v sedanjem času mora biti in kar odgovarja napredku sodobne šole. Ako se zde dopisniku osnovnošolske zgradbe ameri-kanske palače, naj raje pove, kje so te palače. Prosvetni delavci bodo gotovo taki po-jasnitvi vse bolj hvaležni, kakor pa pavšalni trditvi. Je pa še drugo poglavje. Vsak, ki zida, misli tudi naprej. Te šolske stavbe bodo morale ustrezati celji vrsti desetletij, celo več generacijam. Kam naj gredo otroci pozneje, ako bo novo poslopje s prostori odmerjeno natanko za čas trenutnih potreb. Kamaj novo stavbo bi bilo treba dozidavati, razširjati in večati, ker je v največ slučajih tako, da se število šolobveznikov viša. In kam potem z njimi?

Res je, da so izdatki za nove šole za mnoge občine težko breme. Res pa je tudi, da se je od leta 1914 pri nas zelo malo zidalo, zato je nastalo vsepovsod veliko pomanjkanje učnih kakor tudi stanovanjskih prostorov.

Zato je pa zelo razveseljivo dejstvo, da so mnoge občine same uvidele, da z odlašanjem ne bodo izboljšale položaja ter sklenile zidati zadostna, zračna in zdrava šolska poslopja, ki naj ustrezajo vsem zakonitim predpisom.

Splošne vesti

— Reforma pouka na učiteljskih. Da bi se pri učencih učiteljskih zaokrožilo znanje iz najglavnejših predmetov, je prosvetni minister na podlagi čl. 15 zakona o osnovnih šolah izdal odlok, da se na vseh učiteljskih uvedejo seminarji. Seminarke ure se bodo vnesle v urnik in se bodo učencem osnovnih šol in učiteljskih računale kot obvezne ure. Seminarke ure bodo popoldne, in sicer po 2 uri, druga za drugo, v četrtem in petem razredu. V četrtem razredu se bo v seminarju obdelovala pedagoška skupina, zgodovina z zemljepisjem, živi jezik, prirodopisna skupina predmetov po 2 uri na 14 dni izmenoma, narodni jezik s književnostjo pa 2 uri tedensko, vendar tako, da bo tedensko po 6 seminarjskih ur. V 5. razredu bosta 2 seminarjski uri iz pedagoške skupine ostale ure pa bodo posvečene narodnemu jeziku in književnosti ter živim jezikom, vendar največ 5 ur na teden.

— Izpiti učiteljic za ročna dela. Izpiti za državne strokovne učiteljice za ženska ročna dela (prej III. kategorija) bodo 26. septembra pred komisijo ministrstva za trgovino in industrijo v prostorih višje ženske obrtne šole v Beogradu.

— Drugi uvodni in metodični tečaj za učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol v Mariboru. Od 17. avgusta do 28. avgusta se je vršil 2. uvodni in metodični tečaj za učiteljice v zavodu »Vesna« v Mariboru, ki ga je priredila kr. banska uprava. Udeleženk je bilo 36 iz vseh krajev Dravske banovine. Predavatelj so bili: g. Mešičkova, gg. prof. Krošl, dr. Benčan, dr. Vrtovec, ing. Brandl, dr. Kotnik, profesor Baš, dr. Dornik, dr. Pivko, dr. Jeraj in ing. Simonič. — Predavanja so se vršila ob delavnikih od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Obsegala so naslednje skupine: metodiko, psihologijo kmeta, zdravstvo, socialno skrbstvo, narodopisje, o ženi in slovenski literaturi, o sokolstvu, o

Le vprašajte te občine in krajevne sreske odbore, pa boste zvedeli, kako ponosni so na posrečene nove šole.

Vso nenaklonjenost do učiteljskega stanu pa je izpovedal šolnik, ko se je dotaknil prejšnjih stanovsko-učiteljskih zadev. Po mnemu pisca ni izobrazba ljudstva in izomika množice poprečno v zadnjih 30 letih nič pridobila. Smo torej tam, kjer leta 1901! Pač lepo priznanje prizadevanju, trudu in brigi učiteljstva in vsem prosvetnim činiteljem, čeprav pisec zatrjuje, da te, recimo stagnacije, ni kriv učiteljski stan kot tak.

Napak se zdi g. šolniku, da se grade učiteljska stanovanja, akoravno smo močno prepričani, da člankar ve, da bo z učiteljskimi stanovanji občina razrešena plačevanja stanarin, tistih stanarin, ki jih na breme občin ni navrglo učiteljstvo. Soglašamo pa z mnenjem g. šolnika, da je hiperprodukcija učiteljskega naraščaja. Kje pa hiperprodukcije dandanes ni? Nadštevilnost učiteljskih moči se da brez dvoma najlepše omejiti z zatvoritvijo odvišnih učiteljskih. Pisec smelo trdi, da bi naša šola z eno tretjino učiteljev dosegla prav toliko, najbrže pa še več, nego sedaj! Ne vemo, kako bo pisec to svojo trditve utemeljil, vemo pa, in to ve tudi priprostejši človek, da dosežemo pri 30 do 40 otrocih boljše in trajnejše uspehe, kakor v razredih po 50 do 70 ali celo več otrok.

V spoditko so mu tudi kraji z večjim številom učiteljstva. Je pač tako, da nekateri kraji, posebno industrijski hitro naraščajo, da se množi število otrok, z njimi raste število razredov in naravno tudi število učiteljev.

In tako gre pesem od kraja do konca na račun naše šole, prosvetnega napredka, narodne omike in njegove prosvitljenosti, na račun prosvetnega pokreta in njegovega stanu. Kopicca izvestnih predlogov — ki pa ne morejo zadeti, ker slone na nepoznavanju razmer in ker niso prežeti iskrenosti do napredka šole.

Naše vprašanje pa je: Zakaj je vendar pisec tako previdno opustil vsa ostala polja javnega življenja čisto nedotaknjena? Se res ne da prav nikoder nič skromnejše urediti kakor baš pri osnovnošolski prosveti? Menimo, da bi se vendar še našlo kako torišče za načela skromnosti.

Samo en primer.

Dan za dnem polnijo rubrike naših dnevnikov kolone o pretepih, pobojih, umorih križem naše zemlje. Zakotne žganjarne, točilnice in zatohle beznice izžemajo iz ljudi zadnje pare. Milijoni in milijoni narodnega premoženja gredo vsako leto v nič — ogromna vsota dinarjev, ki bi narodno blagostanje in njegovo srečo pojačili, jo okrepili. Koliko grozot in nesreč, zlega in hudega bi bilo prihranjeno, da bi se te gorastne vsote, ki jih požre alkohol, uporabile za povzdigo naše narodne šole. Da bi se le del za alkohol izdanega denarja porabil za gradnjo novih šolskih stavb, pa bi res lahko imeli po slovenskem šole — amerikanske palače in še bi bilo obče zadovoljstvo in socialno stanje našega človeka boljše nego sicer.

S tako enostranskimi nasveti se le ruši — namesto gradi. Pisec je hotel biti modern, pa bo pač moral priznati, da ga je čas prehitel in je ostal kakor sam pravi »star šolnik«.

Tudi šolnik.

Ljudski pedagogiki, o vzrokih sedanje gospodarske krize in o poslovanju na gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah. Udeleženke tečaja se zahvaljujejo g. Mešičkovi in vsem gg. predavateljem za koristna predavanja, kakor tudi g. ravnateljici dekljskega zavoda »Vesna«, ki nas je sprejela pod svojo gostoljubno streho, kjer nam je nudila pravi domek in nam je za slovo priredila slavnosten banket. St...

— Poročila o počitniških učiteljskih tečajih, v kolikor niso bila priobčena v prejšnji številki našega lista, priobčimo v prihodnji številki.

— Tovarišcam pevkam in tovarišem pevcev. Opozarjamo na poziv Učiteljskega pevskega zbora zaradi sodelovanja in kontrolo posejanja pevskih tečajev. Priporočamo vsem sodelovanju pri tej za naš stan tako važni korporaciji.

— Mladini ob 100 letnici rojstva Frana Levstika. Pod tem naslovom izide t. dni 8. Levstikovih pesmi, ki jih je zložil znani naš skladatelj Emil Adamič v založbi Učiteljskega pevskega zbora za ceno 10 Din. Na dvajsetih straneh te zbirke so pesmi, ki se lahko izvajajo a capella s spremljevanjem klavirja ali harmonija. Naroča se: Učiteljski pevski zbor v Ljubljani, osek JUU, sekcije za Dravsko banovino — Ljubljana, Frančiškanska ulica.

— Sklep redakcije »Učiteljskega Tovariša« je v torek ob 12. uri. Pozneje došli dopisi se ne bodo objavili v tekoči številki.

Uredništvo »Učit. Tovariša«.

— Odranci, sedaj ena največjih občin Prekmurja, tvorijo zase šolsko občino. Imajo približno 2000 prebivalcev in okrog 300 hišnih števil. Prvič se je osnovala tukaj osnovna šola leta 1856. Leta 1880. je bila razširjena v dvorazrednico, leta 1912. v troj., leta 1914. v

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

štiri» in leta 1918 v petrazrednico. Gradile so se stavbe, ki so komaj odgovarjale skromnim šolskim predpisom. Krajni šolski odbor, ki je uvidel, da v takih razmerah mladina le zaostaja, se je bil odločil to pomlad, na pristisk banske uprave, da zgradi svoji deci vzorno, vsem higienskim in šolskim predpisom odgovarjajočo stavbo. Dne 15. junija t. l. so zapeli krampi in motike, kjer se sedaj dviga kmalu dograjena šola. V tem objektu je šest lepih učilnic, 1 zbornica, 2 kabineta, 3 m širok in 27 m dolg hodnik ter za vsak razred dvojne ločene stranišče za deco in učitelstvo. Šest kompletnih stanovanj za učitelstvo je na šolskem dvorišču in bo v ta namen prezidano šolsko poslopje iz l. 1912. Po želji banske uprave bo vse oddano svojemu namenu prihodnje šolske leto. Za naglo napredovanje dela, za ves trud in požrtvovalnost, se je posebno zahvaliti zavednim občanom in predvsem krajnemu šolskemu in občinskemu odboru. Prav tako hvala tudi kraljevski banski upravi, sreskemu poglavarju, šolskemu nadzorniku, šolskemu upravitelju in podjetniku, ki složno sodelujejo in s tem omogočajo da pride stavba čim prej in korektno izvršena pod streho. Tako bodo imeli Odranci zaenkrat najlepšo osnovno šolo v Prekmurju, obdano z velikim dvoriščem in z vzorno obdelanim šolskim vrtom, v velikosti 1 ha, kar bo v ponos in blagor občini in njeni deci.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upravitelstvom in učitelstvu narodnih šol priporočamo Učiteljska tiskarna, da nabavi nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministristvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učitelstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide založba dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se bo vršila 13. septembra v Laškem. Voznja polovična. Pri vstopu se kupi cela karta, da se jo žigosati ter se ista obdrži za povratek. Legitimacija o udeležbi, katera je potrebna za povratek, dobi vsak na veliki skupščini v Laškem. — Skupen obed stane 20 Din, za katerega se je prijavitelj podružnici Ciril Metoda družbe v Laškem. Udeležite se skupščine naše obrambne družbe, da boste informirani o delu in nalogah te prepotrebne narodne organizacije.

— Nove šolske tablice. Z odlokom prosvetnega ministra O. N. broj 4761 z dne 27. junija t. l. je odobrena uporaba šolskih tablic g. Vojislava Stevanovića, profesorja risanja v pok. — Te tablice se razlikujejo od prejšnjih po tem, da so bele in se piše in riše nanje kot na papir s svinčnikom ali črno kredo. Pri risanju se lahko uporabljajo tudi pasteli in akvarelne barve. Za pisanje s peresom je treba uporabljati posebno »Črnilo za tablice«. — Vse pa se da s tablice zbrisati z mokro krpo. Po vsakem brisanju ostane tablica povsem bela. Ako se to ne zgodi, je treba nastrgati na tablico malo bele krede, ki se jo zdrgne z mokro cunjico. Trpežnost nove tablice je mnogo večja od kamene tablice. Tablice izdeluje tovarna Penskala d. d. v Zagrebu, ki jih bo na zahtevo učitelstva dobavila knjigarnam.

— Gimnazija doma! Vsak človek, ki mu je potrebna gimnazijska izobrazba, a ne more redno hoditi v šolo bodisi zaradi bede ali zaradi starosti, posebno zvaniki in državni ter privatni nameščenci, morejo pridobiti šolsko kvalifikacijo s pomočjo Vidovičeve dopisne šole, učeč se doma iz zvezkov za samouke in na podlagi nismenih instrukcij direktorja. Dvajset izbranih profesorjev sodeluje v dopisni šoli. Prospekte pošilja brezplačno Vidovičeva dopisna šola Sava Rajeva, Kralja Aleksandra ulica št. 53.

— Geometrijske iznajdbe. Razni časopisi so poročali o iznajdbi ameriškega matematika prof. Callahana o razdelitvi kota na 3 dele. Rádovedni smo, kako se razlikuje njegova iznajdba od drugih. — Leta 1900 je bila razglašena v »Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht« na Dunaju »Bogen- und Winkeltheilung«. Tu je pisatelj J. Bezlaj razložil tudi delitev kota na 5 in 7 delov ter obenem konstrukcijo pravilnih petero- in sedmerokotnikov. Vse to lahko čitamo tudi v Pedagoškem letniku, ki je iz-

hajal v Krškem. Za konstrukcijo delitev kota v tri dele je pa poslal pisatelju v Krško pismo pohvalo profesor iz Prage. — Leta 1915. je v Zadru lektor frančiškanskega zavra p. Alojzij Pogačnik iznašel delitev kota na 3 dele in dal iznajdbo patentirati. — Leta 1922. je pa šolski ravnatelj Edmund Lahner tudi razglasil delitev kota na 3 dele. Učitelstvu bi gotovo jako ustregel tisti, ki bi kaj več poročal o iznajdbi prof. Callahana. — z.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

— Interesantna razstava. V Beogradu priredi 20. septembra t. l. Vidovičev prosvetni etični pokret zelo interesantno razstavo. Razstavljene bodo brošure, revije in druge publikacije, kakor tudi predavanja in sploh ves material posameznih tečajev, šol, klubov in drugih ustanov osnovanih in vodenih po Vidovičevi šoli. Razne statistike in grafiki bodo prikazali razvoj vseh teh ustanov. Isti dan bo imel tudi vodja pokreta javno predavanje v Beogradu.

Učiteljska gospodarska poslovalnica.

Učiteljska gospodarska poslovalnica (U. G. P.) posluje v Mariboru in Ljubljani, Franciška ulica št. 6/I.

Vsi zavedni tovariši in tovarišice naročajo šolske potrebščine potom Učit. gosp. poslovalnice in podpirajo s tem zidanje naših domov.

Sejajte pridno po naročilnih listih! Kjer jih nimate, zahtevajte jih od ene ali druge poslovalnice!

Priporočamo poleg šolskih potrebščin in učil — radio aparate, pisalne stroje, razmnoževalne aparate, olje zoper prah, risarske potrebščine, potrebščine za ročna dela i. t. d.

Bodite uverjeni, da bo blago izbrano osebno, strokovno in nad vse vestno. Prepustite pri takih naročilih izbiro tordke nam, da poslujemo s tordkami, s katerimi imamo pogodbe, (zato jih ne vpišite), ker le tako bo dobava blaga res izvršena pod strokovnim nadzorstvom.

Prosimo tudi, da izpolnite naročilne liste v dvojniki (indigo papir), da nam tako prihranite nepotrebno prepisovanje.

Vsi na delo za naša domova!

U. G. P.

— »Jugoslovanska Matica«, nacionalno, humanitarno in prosvetno društvo po najvišjem odobrenju Nj. Vel. kralja Aleksandra I. obstoja pod visoko zaščito Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava. Ze 10 let društvo požrtvovalno deluje zlasti za vse zatirane Jugoslovane izven mej naše domovine. Ima sveti cilj: »Eden kralj, eden narod, ena zemlja!« Za to delo, ki zahteva ogromnih materialnih žrtv, do danes društvo še ni iskalo niti ne dobilo pomoči od nikogar. Ker pa število onih, za katere mora skrbeti društvo, postaja ogromno, a da bi se dosegla potrebna materialna sredstva, je dalo društvo natisniti simbolično sliko velikega formata po verzih nesmrtnega pesnika Petra Preradovića: »Zor puca biče dana«. »Jugoslovanska Matica« se prikrat na vas obrača in upa, da doseže pri vas razumevanje za velike cilje, ki jih društvo vodi z uspehom. Sliko vam pošiljamo s prošnjo, da jo odkupite. V to svrhu vas bode obiskal naš zastopnik, kateri vam bode izdal uradno potrdilo za prejeto vsoto. Cena slike je 100 dinarjev

— Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaje Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Franciška ulica 6.

— † Umrl je Franjo Lovšin, šolski upravitelj v pok. na Vinici, častni član sreskega društva JUU v Črnomlju itd., dne 7. septembra 1931. v Ljubljani. Pogreba se je udeležila deputacija sekcije in mnogo stanovskih tovarišev. Naj v miru počiva! Preostalim naše sožalje!

— Današnji številki »Učiteljskega Tovarša« je priložen prospekt »Kosmos« (Priročnik vodnik za prijatelje narave), ki ga posebej priporočamo v upoštevanje našim čitateljem. »Kosmos« je najstarejši in največji list te vrste in prinaša svetovne novosti iz prirode in znanstva. V vsakem zvezku so prvovrstne slike v bakrotisku. Vsak naročnik dobi četrtno brezplačno poleg lista dragoceno knjigo. Pri vsem tem je »Kosmos« neverjetno cen: Trije zvezki četrtno in ena knjiga stanejo samo 32 Din (ali 39 Din, ako se želi knjiga vezana v polno platno). Naročila sprejema knjigarna Učit. tiskarne.

KOMISIJA ZA UREDITVE UČNIH PRI-POMOČKOV V ČESKOSLOVASKI.

Šolske reforme so dosegle na Češkoslovskem že lepe uspehe, vendar je nastalo mnogo nejasnosti pri prirodoslovnih predmetih. Poprejšnja pasivnost učencev se mora izpremeniti v aktivnost. Pravilno rešiti to vprašanje sicer ni najtežja naloga. Vendar je treba pri teh predmetih mnogo priprav in je potrebno poučevanje v laboratorijih, kjer učenci s posnemanjem in samodelavnostjo hitro pojmi težje in nejasne prirodoslovne pojave.

Ker je za uspešno poučevanje tega predmeta potreben laboratorij, ki naj ima vse najrazličnejše priprave in učne pripomočke, je bila sestavljena pri ministristvu prosvete posebna komisija, ki bo vprašanje o pravilnem poučevanju prirodoslovnih nauk rešila in se sedaj o tem vprašanju intenzivno razpravlja v fizikalnem oddelku Karlovega vsučilišča v Pragi.

Navedena komisija je sestavljena iz pravih strokovnjakov, in sicer: iz enega kemika, treh fizikov, enega strojnega inženjerja in dveh pedagogov iz narodnih šol. Ta komisija ima tudi pravico, da si pokliče na pomoč od časa do časa tudi specialne strokovnjake. Komisija si je napravila delovni načrt, potrdila seznam učnih pripomočkov za prirodoslovje na osnovnih in meščanskih šolah in začela reševati vprašanje glede ustanovitve prirodoslovnih laboratorijev na meščanskih šolah.

L. — K.

Naša gospodarska organizacija.

— Bled in okolica — prva domača stenska šolska slika. Učiteljski dom v Mariboru je izdal prvo domačo stensko šolsko sliko Bled in okolica. Slika obsega ves gorenski kot Julijskih Alp in velik del Karavank ter bode našim šolam izborna služila kot učilo o najlepšem in najzanimivejšem delu naše zemlje. Obenem pa bode po svoji pestri izdelavi in okusni opremljeni v pravi okras ne samo šolam, ampak tudi privatnikom in vsem institucijam ki so v zvezi s tujskim prometom. Sliko je izdelal po reliefu Gorenske v ljubljanskem muzeju g. Vokáč, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Velikost je 70 x 90. Cena ji je dokaj nižja od inozemskih šolskih stenskih slik. S trakom obokovljena in z ličnimi palicami opremljena stane namreč le 60 Din; brez palic pa 50 Din. O sliki izpregovorimo ob priliki še več. Za danes go našim šolam le prav toplo priporočamo.

— Za razpošiljanje stenske šolske slike Bled in okolica je napravil Učiteljski dom v Mariboru posebne ovitke iz lepenke tako, da jo prejmejo naročniki nepoškodovano. — Kakor vse druge šolske potrebščine naročite tudi to sliko le potom UGP.

— Oro in hidrografični ročni šolski zemljevid Dravske banovine je izšel te dni v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid je jako plastičen. Narisal ga je na novo g. Slavoj Dimnik v merilu 1:600.000, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Z njim bode ustrezno zlasti meščanskim in srednjim šolam, ki so občutno pogrešale nemih ročnih zemljevidov. S pridom pa ga bodo uporabljale tudi višje organizirane osnovne šole.

— Novi ročni šolski zemljevid Evrope izide v založbi Učiteljskega doma v Mariboru sigurno še tekom meseca septembra. Izdelala sta ga znana kartografa Baš-Dimnik po najnovejših podatkih, katerih nima še noben drugi šolski zemljevid. Tako n. pr. so vnešene radio oddajne postaje, linije zračnega prometa, konzulati naše države itd.

Mladinska Matica.

— mm Uradne ure Mladinske Matice so vsak dan od 16. do 18. ure.

— mm Prihodnja seja Mladinske Matice bo v soboto 12. t. m. ob 18. uri.

— mm Seja posvetovalnega oddeska Mladinske Matice bo v nedeljo 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Glavna točka dnevnega reda bo sestava žletnega književnega programa Mladinske Matice. Vsem članom posvetovalnega oddeska so se že odposlala vabila, katerim je bil priložen tudi načrt za žletni književni program kot si ga je zamislil literarni odsek Mladinske Matice.

— mm S seje 2. septembra 1931. 1. Sklenilo se je tiskati 4000 reklamacijskih dopisnic. 2. Zaradi slabih izkušenj je sklenil odbor, naj se honorar za prevode ne izplačuje nikdar, preden ni stvar tiskana. Za originalne prispevke pa naj se napravi izjema le v izrednih slučajih, a to tik pred tiskom. 3. Te dni se razpošlje na vse šole okrožnica glede naročevanja »Našega roda« in nakazovanja naročnine. 4. Odbor je sklenil izdati J. Lovrenčičeve legende »Tiho življenje«.

RAZPIS KNJIŽEVNIH NAGRAD.

Mladinska Matica razpisuje sledeče nagrade:

1. 3000 Din za izvirno povest umetniške in vzgojne vrednosti, primerno mladini po desetem letu. Povest naj bi bila zajeta iz sodobnega življenja ali pa iz naše zgodovine, naj bi imela zdravo, krepko jedro ter naj bi obsegala okrog šest tiskovnih pol format Mladinske Matice (mala osmreka).

2. 2000 Din za najboljšo umetniško delo, lahko je slovstveno (3 do 4 tiskovne pole istega formata) ali slikarsko, primerno otrokom med šestim in desetim letom. Snov je oblikovana lahko v prozi ali v verzih, je lahko resna ali šaljiva, vzeta iz življenja ali iz narodnih pesmi. Prvi pogoj: umetnina.

3. Po 3000 Din: a) za realno knjižico o kulturnih, zgodovinskih in gospodarskih slikah Jugoslavije, obdelane po zemljepisnih enotah; b) za realno knjižico o domu in gospodinjstvu; c) za realno knjižico o razvoju tehnike. (Glede podrobnih navodil za sestavo teh treh realnih knjižic naj se konkurenti obrnejo na tajništvo Mladinske Matice).

Nagrajena dela dobe tudi običajni honorar. — Tudi nenagrajeni prispevki — v kolikor so dobri — se lahko objavijo z avtorjevim dovoljenjem v publikacijah Mladinske Matice; ti pa za običajni honorar.

Rokopisi naj se predložijo pod geslom ali značko, s katero naj bo opremljena tudi zaprta kuverta, vsebujoča avtorjev naslov, in sicer do 1. decembra 1931. tajništvu Mladinske Matice, Ljubljana, Franciška ul. 6. Za izredno publikacijo.

Poleg že navedenih razpisuje Mladinska Matica še posebno nagrado v znesku 3000 Din za najboljšo delo, ki bi bilo primerno Miklavževu darilo za naše najmlajše šolske otroke.

Rokopisi za to nagrado se pa morajo dostaviti vsaj do konca oktobra tega leta.

Na delo za naš dom! Vsa naročila potom U. G. P.

Učiteljski pevski zbor JUU.

Pevski zbor je absolvirati tečaj v dneh 5., 6., 7. in 8. septembra v prostorih Glasbene Matice. Vsi člani so bili ponovno preizkušeni in grupirani k posameznim glasovnim skupinam. Vsem navzočim je odbor sestavil posebno potrdilo o obisku pevskega tečaja. Ta potrdila naj služijo šolskim upravitelstvom, oziroma sreskim šolskim nadzornikom v svrhu ugotavljanja posejanja pevskih vaj. Potrdila se bodo nadalje izdajala za vsak pevskega tečaj.

Pevski zbor vežba historični in sodobni srbski program. Koncerti se bodo vršili od decembra dalje po vseh večjih krajih Dravske banovine.

Kakor že predvideno, da se omogoči sodelovanje pri pevskem zboru tudi oddaljenim tovarišem, se bodo vršili sledeči pevski tečaji:

V Ljubljani vsako soboto, počenši z 19. septembrom od 20. do 22. ure v prostorih Glasbene Matice, tečaj vodi tov. Vinko Rupnik; v Mariboru 19. septembra zvečer — tečaj vodi dirigent Kumar Srečko; v Ormožu 20. septembra — vodi Kumar Srečko; v Celju 19. septembra zvečer — tečaj vodi Pertot Milan; v Sevnici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Avg. Šuligoja; v Kamniku 19. septembra zvečer — vodi Primožič Ivan; v Radovljici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Kobentarja; v Novem mestu 19. septembra zvečer pod vodstvom S. Ceruta; 20. septembra v Črnomlju pod vodstvom tov. S. Ceruta. Vse podrobnosti bodo objavljene v dnevniki.

Pozivamo vse tovariše pevce in tovarišice pevke, da se v navedenih dneh udeležijo napovedanih pevskih tečajev v onem kraju, ki jim je najbližji. Poziv velja dosedanjim članom in onim, ki nameravajo v bodočnosti sodelovati. V teh pevskih tečajih se bo naš študiral program intonačno in ritmično — skupne vaje se bodo vršile le v daljših presledkih v večjih krajih Dravske banovine.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.

štiri» in leta 1918 v petrazrednico. Gradile so se stavbe, ki so komaj odgovarjale skromnim šolskim predpisom. Krajni šolski odbor, ki je uvidel, da v takih razmerah mladina le zaostaja, se je bil odločil to pomlad, na pristisk banske uprave, da zgradi svoji deci vzorno, vsem higienskim in šolskim predpisom odgovarjajočo stavbo. Dne 15. junija t. l. so zapeli krampi in motike, kjer se sedaj dviga kmalu dograjena šola. V tem objektu je šest lepih učilnic, 1 zbornica, 2 kabineta, 3 m širok in 27 m dolg hodnik ter za vsak razred dvojne ločene stranišče za deco in učitelstvo. Šest kompletnih stanovanj za učitelstvo je na šolskem dvorišču in bo v ta namen prezidano šolsko poslopje iz l. 1912. Po želji banske uprave bo vse oddano svojemu namenu prihodnje šolske leto. Za naglo napredovanje dela, za ves trud in požrtvovalnost, se je posebno zahvaliti zavednim občanom in predvsem krajnemu šolskemu in občinskemu odboru. Prav tako hvala tudi kraljevski banski upravi, sreskemu poglavarju, šolskemu nadzorniku, šolskemu upravitelju in podjetniku, ki složno sodelujejo in s tem omogočajo da pride stavba čim prej in korektno izvršena pod streho. Tako bodo imeli Odranci zaenkrat najlepšo osnovno šolo v Prekmurju, obdano z velikim dvoriščem in z vzorno obdelanim šolskim vrtom, v velikosti 1 ha, kar bo v ponos in blagor občini in njeni deci.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upravitelstvom in učitelstvu narodnih šol priporočamo Učiteljska tiskarna, da nabavi nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministristvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Modri ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učitelstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide založba dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se bo vršila 13. septembra v Laškem. Voznja polovična. Pri vstopu se kupi cela karta, da se jo žigosati ter se ista obdrži za povratek. Legitimacija o udeležbi, katera je potrebna za povratek, dobi vsak na veliki skupščini v Laškem. — Skupen obed stane 20 Din, za katerega se je prijavitelj podružnici Ciril Metoda družbe v Laškem. Udeležite se skupščine naše obrambne družbe, da boste informirani o delu in nalogah te prepotrebne narodne organizacije.

— Nove šolske tablice. Z odlokom prosvetnega ministra O. N. broj 4761 z dne 27. junija t. l. je odobrena uporaba šolskih tablic g. Vojislava Stevanovića, profesorja risanja v pok. — Te tablice se razlikujejo od prejšnjih po tem, da so bele in se piše in riše nanje kot na papir s svinčnikom ali črno kredo. Pri risanju se lahko uporabljajo tudi pasteli in akvarelne barve. Za pisanje s peresom je treba uporabljati posebno »Črnilo za tablice«. — Vse pa se da s tablice zbrisati z mokro krpo. Po vsakem brisanju ostane tablica povsem bela. Ako se to ne zgodi, je treba nastrgati na tablico malo bele krede, ki se jo zdrgne z mokro cunjico. Trpežnost nove tablice je mnogo večja od kamene tablice. Tablice izdeluje tovarna Penskala d. d. v Zagrebu, ki jih bo na zahtevo učitelstva dobavila knjigarnam.

— Gimnazija doma! Vsak človek, ki mu je potrebna gimnazijska izobrazba, a ne more redno hoditi v šolo bodisi zaradi bede ali zaradi starosti, posebno zvaniki in državni ter privatni nameščenci, morejo pridobiti šolsko kvalifikacijo s pomočjo Vidovičeve dopisne šole, učeč se doma iz zvezkov za samouke in na podlagi nismenih instrukcij direktorja. Dvajset izbranih profesorjev sodeluje v dopisni šoli. Prospekte pošilja brezplačno Vidovičeva dopisna šola Sava Rajeva, Kralja Aleksandra ulica št. 53.

— Geometrijske iznajdbe. Razni časopisi so poročali o iznajdbi ameriškega matematika prof. Callahana o razdelitvi kota na 3 dele. Rádovedni smo, kako se razlikuje njegova iznajdba od drugih. — Leta 1900 je bila razglašena v »Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht« na Dunaju »Bogen- und Winkeltheilung«. Tu je pisatelj J. Bezlaj razložil tudi delitev kota na 5 in 7 delov ter obenem konstrukcijo pravilnih petero- in sedmerokotnikov. Vse to lahko čitamo tudi v Pedagoškem letniku, ki je iz-

hajal v Krškem. Za konstrukcijo delitev kota v tri dele je pa poslal pisatelju v Krško pismo pohvalo profesor iz Prage. — Leta 1915. je v Zadru lektor frančiškanskega zavra p. Alojzij Pogačnik iznašel delitev kota na 3 dele in dal iznajdbo patentirati. — Leta 1922. je pa šolski ravnatelj Edmund Lahner tudi razglasil delitev kota na 3 dele. Učitelstvu bi gotovo jako ustregel tisti, ki bi kaj več poročal o iznajdbi prof. Callahana. — z.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros.

En detail.

— Interesantna razstava. V Beogradu priredi 20. septembra t. l. Vidovičev prosvetni etični pokret zelo interesantno razstavo. Razstavljene bodo brošure, revije in druge publikacije, kakor tudi predavanja in sploh ves material posameznih tečajev, šol, klubov in drugih ustanov osnovanih in vodenih po Vidovičevi šoli. Razne statistike in grafiki bodo prikazali razvoj vseh teh ustanov. Isti dan bo imel tudi vodja pokreta javno predavanje v Beogradu.

Učiteljska gospodarska poslovalnica.

Učiteljska gospodarska poslovalnica (U. G. P.) posluje v Mariboru in Ljubljani, Franciška ulica št. 6/I.

Vsi zavedni tovariši in tovarišice naročajo šolske potrebščine potom Učit. gosp. poslovalnice in podpirajo s tem zidanje naših domov.

Sejajte pridno po naročilnih listih! Kjer jih nimate, zahtevajte jih od ene ali druge poslovalnice!

Priporočamo poleg šolskih potrebščin in učil — radio aparate, pisalne stroje, razmnoževalne aparate, olje zoper prah, risarske potrebščine, potrebščine za ročna dela i. t. d.

Bodite uverjeni, da bo blago izbrano osebno, strokovno in nad vse vestno. Prepustite pri takih naročilih izbiro tordke nam, da poslujemo s tordkami, s katerimi imamo pogodbe, (zato jih ne vpišite), ker le tako bo dobava blaga res izvršena pod strokovnim nadzorstvom.

Prosimo tudi, da izpolnite naročilne liste v dvojniku (indigo papir), da nam tako prihranite nepotrebno prepisovanje.

Vsi na delo za naša domova!

U. G. P.

— »Jugoslovanska Matica«, nacionalno, humanitarno in prosvetno društvo po najvišjem odobrenju Nj. Vel. kralja Aleksandra I. obstoja pod visoko zaščito Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava. Že 10 let društvo požrtvovalno deluje zlasti za vse zatirane Jugoslovane izven mej naše domovine. Ima sveti cilj: »Eden kralj, eden narod, ena zemlja!« Za to delo, ki zahteva ogromnih materialnih žrtv, do danes društvo še ni iskalo niti ne dobilo pomoči od nikogar. Ker pa število onih, za katere mora skrbeti društvo, postaja ogromno, a da bi se dosegla potrebna materialna sredstva, je dalo društvo natisniti simbolično sliko velikega formata po verzih nesmrtnega pesnika Petra Preradovića: »Zor puca biče dana«. »Jugoslovanska Matica« se prikrat na vas obrača in upa, da doseže pri vas razumevanje za velike cilje, ki jih društvo vodi z uspehom. Sliko vam pošiljamo s prošnjo, da jo odkupite. V to svrhu vas bode obiskal naš zastopnik, kateri vam bode izdal uradno potrdilo za prejeto vsoto. Cena slike je 100 dinarjev

— Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaje Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Franciška ulica 6.

— † Umrl je Franjo Lovšin, šolski upravitelj v pok. na Vinici, častni član sreskega društva JUU v Črnomlju itd., dne 7. septembra 1931. v Ljubljani. Pogreba se je udeležila deputacija sekcije in mnogo stanovskih tovarišev. Naj v miru počiva! Preostalim naše sožalje!

— Današnji številki »Učiteljskega Tovarša« je priložen prospekt »Kosmos« (Priročnik vodnik za prijatelje narave), ki ga posebej priporočamo v upoštevanje našim čitateljem. »Kosmos« je najstarejši in največji list te vrste in prinaša svetovne novosti iz prirode in znanstva. V vsakem zvezku so prvovrstne slike v bakrotisku. Vsak naročnik dobi četrletno brezplačno poleg lista dragoceno knjigo. Pri vsem tem je »Kosmos« neverjetno cen: Trije zvezki četrletno in ena knjiga stanejo samo 32 Din (ali 39 Din, ako se želi knjiga vezana v polno platno). Naročila sprejema knjigarna Učit. tiskarne.

KOMISIJA ZA UREDITVE UČNIH PRI-POMOČKOV V ČESKOSLOVASKI.

Šolske reforme so dosegle na Češkoslovskem že lepe uspehe, vendar je nastalo mnogo nejasnosti pri prirodoslovnih predmetih. Poprejšnja pasivnost učencev se mora izpremeniti v aktivnost. Pravilno rešiti to vprašanje sicer ni najtežja naloga. Vendar je treba pri teh predmetih mnogo priprav in je potrebno poučevanje v laboratorijih, kjer učenci s posnemanjem in samodelavnostjo hitro pojmi težje in nejasne prirodoslovne pojave.

Ker je za uspešno poučevanje tega predmeta potreben laboratorij, ki naj ima vse najrazličnejše priprave in učne pripomočke, je bila sestavljena pri ministristvu prosvete posebna komisija, ki bo vprašanje o pravilnem poučevanju prirodoslovnih nauk rešila in se sedaj o tem vprašanju intenzivno razpravlja v fizikalnem oddelku Karlovega vsučilišča v Pragi.

Navedena komisija je sestavljena iz pravih strokovnjakov, in sicer: iz enega kemika, treh fizikov, enega strojnega inženjerja in dveh pedagogov iz narodnih šol. Ta komisija ima tudi pravico, da si pokliče na pomoč od časa do časa tudi specialne strokovnjake. Komisija si je napravila delovni načrt, potrdila seznam učnih pripomočkov za prirodoslovje na osnovnih in meščanskih šolah in začela reševati vprašanje glede ustanovitve prirodoslovnih laboratorijev na meščanskih šolah.

L. — K.

Naša gospodarska organizacija.

— Bled in okolica — prva domača stenska šolska slika. Učiteljski dom v Mariboru je izdal prvo domačo stensko šolsko sliko Bled in okolica. Slika obsega ves gorenski kot Julijskih Alp in velik del Karavank ter bode našim šolam izborna služila kot učilo o najlepšem in najzanimivejšem delu naše zemlje. Obenem pa bode po svoji pestri izdelavi in okusni opremljeni v pravi okras ne samo šolam, ampak tudi privatnikom in vsem institucijam ki so v zvezi s tujskim prometom. Sliko je izdelal po reliefu Gorenske v ljubljanskem muzeju g. Vokáč, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Velikost je 70 x 90. Cena ji je dokaj nižja od inozemskih šolskih stenskih slik. S trakom obokovljena in z ličnimi palicami opremljena stane namreč le 60 Din; brez palic pa 50 Din. O sliki izpregovorimo ob priliki še več. Za danes jo našim šolam le prav toplo priporočamo.

— Za razpošiljanje stenske šolske slike Bled in okolica je napravil Učiteljski dom v Mariboru posebne ovitke iz lepenke tako, da jo prejmejo naročniki nepoškodovano. — Kakor vse druge šolske potrebščine naročite tudi to sliko le potom UGP.

— Oro in hidrografični ročni šolski zemljevid Dravske banovine je izšel te dni v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid je jako plastičen. Narisal ga je na novo g. Slavoj Dimnik v merilu 1:600.000, natisnila pa litografija Mariborske tiskarne. Z njim bode ustrezno zlasti meščanskim in srednjim šolam, ki so občutno pogrešale nemih ročnih zemljevidov. S pridom pa ga bodo uporabljale tudi višje organizirane osnovne šole.

— Novi ročni šolski zemljevid Evrope izide v založbi Učiteljskega doma v Mariboru sigurno še tekom meseca septembra. Izdelala sta ga znana kartografa Baš-Dimnik po najnovejših podatkih, katerih nima še noben drugi šolski zemljevid. Tako n. pr. so vnešene radio oddajne postaje, linije zračnega prometa, konzulati naše države itd.

Mladinska Matica.

— mm Uradne ure Mladinske Matice so vsak dan od 16. do 18. ure.

— mm Prihodnja seja Mladinske Matice bo v soboto 12. t. m. ob 18. uri.

— mm Seja posvetovalnega oddeska Mladinske Matice bo v nedeljo 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Glavna točka dnevnega reda bo sestava žletnega književnega programa Mladinske Matice. Vsem članom posvetovalnega oddeska so se že odposlala vabila, katerim je bil priložen tudi načrt za žletni književni program kot si ga je zamislil literarni odsek Mladinske Matice.

— mm S seje 2. septembra 1931. 1. Sklenilo se je tiskati 4000 reklamacijskih dopisnic. 2. Zaradi slabih izkušenj je sklenil odbor, naj se honorar za prevode ne izplačuje nikdar, preden ni stvar tiskana. Za originalne prispevke pa naj se napravi izjema le v izrednih slučajih, a to tik pred tiskom. 3. Te dni se razpošlje na vse šole okrožnica glede naročevanja »Našega roda« in nakazovanja naročnine. 4. Odbor je sklenil izdati J. Lovrenčičeve legende »Tiho življenje«.

RAZPIS KNJIŽEVNIH NAGRAD.

Mladinska Matica razpisuje sledeče nagrade:

1. 3000 Din za izvirno povest umetniške in vzgojne vrednosti, primerno mladini po desetem letu. Povest naj bi bila zajeta iz sodobnega življenja ali pa iz naše zgodovine, naj bi imela zdravo, krepko jedro ter naj bi obsegala okrog šest tiskovnih pol format Mladinske Matice (mala osmreka).

2. 2000 Din za najboljšo umetniško delo, lahko je slovstveno (3 do 4 tiskovne pole istega formata) ali slikarsko, primerno otrokom med šestim in desetim letom. Snov je oblikovana lahko v prozi ali v verzih, je lahko resna ali šaljiva, vzeta iz življenja ali iz narodnih pesmi. Prvi pogoj: umetnina.

3. Po 3000 Din: a) za realno knjižico o kulturnih, zgodovinskih in gospodarskih slikah Jugoslavije, obdelane po zemljepisnih enotah; b) za realno knjižico o domu in gospodinjstvu; c) za realno knjižico o razvoju tehnike. (Glede podrobnih navodil za sestavo teh treh realnih knjižic naj se konkurenti obrnejo na tajništvo Mladinske Matice).

Nagrajena dela dobe tudi običajni honorar. — Tudi nenagrajeni prispevki — v kolikor so dobri — se lahko objavijo z avtorjevim dovoljenjem v publikacijah Mladinske Matice; ti pa za običajni honorar.

Rokopisi naj se predložijo pod geslom ali značko, s katero naj bo opremljena tudi zaprta kuverta, vsebujoča avtorjev naslov, in sicer do 1. decembra 1931. tajništvo Mladinske Matice, Ljubljana, Franciška ul. 6. Za izredno publikacijo.

Poleg že navedenih razpisuje Mladinska Matica še posebno nagrado v znesku 3000 Din za najboljšo delo, ki bi bilo primerno Miklavževu darilo za naše najmlajše šolske otroke.

Rokopisi za to nagrado se pa morajo dostaviti vsaj do konca oktobra tega leta.

Na delo za naš dom! Vsa naročila potom U. G. P.

Učiteljski pevski zbor JUU.

Pevski zbor je absolvirati tečaj v dneh 5., 6., 7. in 8. septembra v prostorih Glasbene Matice. Vsi člani so bili ponovno preizkušeni in grupirani k posameznim glasovnim skupinam. Vsem navzočim je odbor sestavil posebno potrdilo o obisku pevskega tečaja. Ta potrdila naj služijo šolskim upravitelstvom, oziroma sreskim šolskim nadzornikom v svrhu ugotavljanja posejanja pevskih vaj. Potrdila se bodo nadalje izdajala za vsak pevskega tečaj.

Pevski zbor vežba historični in sodobni srbski program. Koncerti se bodo vršili od decembra dalje po vseh večjih krajih Dravske banovine.

Kakor že predvideno, da se omogoči sodelovanje pri pevskega zboru tudi oddaljenim tovarišem, se bodo vršili sledeči pevski tečaji:

V Ljubljani vsako soboto, počenši z 19. septembrom od 20. do 22. ure v prostorih Glasbene Matice, tečaj vodi tov. Vinko Rupnik; v Mariboru 19. septembra zvečer — tečaj vodi dirigent Kumar Srečko; v Ormožu 20. septembra — vodi Kumar Srečko; v Celju 19. septembra zvečer — tečaj vodi Pertot Milan; v Sevnici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Avg. Šuligoja; v Kamniku 19. septembra zvečer — vodi Primožič Ivan; v Radovljici 19. septembra zvečer pod vodstvom tov. Kobentarja; v Novem mestu 19. septembra zvečer pod vodstvom S. Ceruta; 20. septembra v Črnomlju pod vodstvom tov. S. Ceruta. Vse podrobnosti bodo objavljene v dnevniki.

Pozivamo vse tovariše pevce in tovarišice pevke, da se v navedenih dneh udeležijo napovedanih pevskih tečajev v onem kraju, ki jim je najbližji. Poziv velja dosedanjim članom in onim, ki nameravajo v bodočnosti sodelovati. V teh pevskih tečajih se bo naš študiral program intonačno in ritmično — skupne vaje se bodo vršile le v daljših presledkih v večjih krajih Dravske banovine.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.